

De ondergang van een burgemeester

Monteban heet de gemeente. Het klinkt misschien Frans, maar het is gewoon een Nederlandse gemeente, in de provincie Karolingen in Midden-Nederland. Een gemeente met meer dan 95.000 inwoners en een burgemeester, Lidewij Digici, die gedwongen wordt te vertrekken.

'Zij had zich zo verheugd op een bezoek aan de plaatselijke schouwburg om daar een van de laatste optredens mee te maken van de nog immer vitale, inmiddels tachtigjarige Dave Brubeck. Het zou anders lopen. Oorzaak: de raadsvergadering liep uit en haar hoofd stond er ook niet meer naar. Mevrouw Lidewij Digici, burgemeester van Monteban, kreeg na een tumultueus verlopen raadsvergadering een motie van afkeuring over zich heen.'

Monteban is natuurlijk een verzonnen gemeente en ook de burgemeester bestaat niet echt. Ze komen allebei voor in het boek 'De kus en de oorvijs. Het gedwongen vertrek van burgemeester Lidewij Digici'. De publicatie werd geschreven door hoogleraar bestuurskunde Arno Korsten en organisatieadviseur Stan van de Laar van PricewaterhouseCoopers Advisory. Het boek is fictie, maar toch zullen veel lezers de indruk hebben het verhaal van de eerst zo warm binnengehaalde en later verguisde burgemeester al eens eerder gehoord te hebben. Dat kan kloppen, want de auteurs hebben zich met dit verhaal gebaseerd op gesprekken met tal van burgemeesters. Sommigen van hen zijn zelf ooit in een crisis beland.

Soms lijkt het verhaal de val van de Leeuwardense burgemeester Loeki van

Maaren te beschrijven, andere keren lijkt het te gaan over de strijd die burgemeester Maritje Appel moest voeren met de gemeenteraad van Nederlands meest onbestuurbare gemeente Delfzijl, ook wel het Sicilië aan de Eems genoemd.

Lidewij Digici wordt geconfronteerd met een motie van afkeuring over een betrekkelijk onbelangrijk dossier. Haar tot die tijd onafgebroken opwaartse carrière komt plotseling en geheel onverwacht tot staan. Hoe kon dit zomaar gebeuren? Voldeed zij echt niet aan de verwachtingen die van haar bestonden bij haar aanstelling? Had zij zichzelf voor deze val kunnen behoeden?

Ja, zeggen de auteurs op die laatste vraag. Het dossier waarover zij struikelt, was eigenlijk van ondergeschikt belang. Lidewij Digici doorgronde de psychologische krachten niet die binnen de bestuurscultuur van Monteban speelden. Ze deed wat van haar verwacht mocht worden, maar ze communiceerde onvoldoende met de mensen om haar heen. Het lukte haar wel conflicten te dempen, maar niet om ze op te lossen. Ze wist aanvankelijk steeds als winnaar uit de strijd te komen, maar kon de strijd niet beëindigen. In tien hoofdstukken analyseren Korsten en Van de Laar de teloorgang van een burgemeester, of liever gezegd de onmacht van een raad, van

een college en van de burgemeester zelf om die teloorgang te stoppen. Het boekje is een vervolg op 'De vallende burgemeester - Een onderzoek naar factoren, omstandigheden, patronen en preventie- en interventiemogelijkheden.'

'De kus en de oorvijs' leest enerzijds als een kleine roman. Maar het is eerder een essay over botsende ego's. Want die liggen zoals bekend vaker ten grondslag aan bestuurlijke conflicten dan inhoudelijke zaken. Ook in Monteban.

Eric de Kluis

'De kus en de oorvijs. Het gedwongen vertrek van burgemeester Lidewij Digici', Arno Korsten en Stan van de Laar, uitgegeven door PricewaterhouseCoopers, ISBN 978-90-812096-1-8.